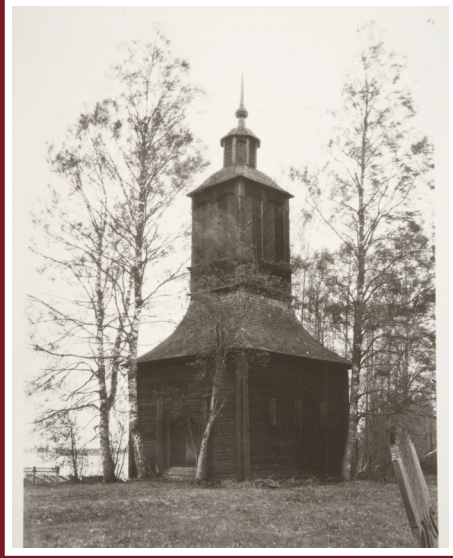




Vilho Kahelin

Lukkari Johanin perintö

LUKKARI JOHANIN PERINTÖ

Vilho Kahelin

**LUKKARI JOHANIN
PERINTÖ**

© 2020 Vilho Kahelin

Kansikuva: vanha kellotapuli Pielaveden Kirkkosaarella. Rytönen Ahti (kuvaaja), Kansatieteen kuvakokoelma, Museovirasto.

Sisuksen taitto: Jaakko Melentjeff

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-3476-6

KIITOKSET

*Kiitokset vaimolleni Riitalle, tyttärelleni Annelle ja hänen tyttärilleen
Nealle ja Viiville. Kiitokset myös Jaakolle.*

Olette merkittävästi auttaneet kirjan tekemisen eri vaiheissa.

Y K S I

Johan Kahelin, Pielaveden lukkari, syntynyt 10.05.1783

Johannes oli kävelemässä Jylhän tietä Säviän suuntaan, kun monet mietteet ja huoli nakersivat mieltä. Johannes oli tullut lukkariksi Pielavedelle Viitasaarelta maaliskuussa v. 1805, hyvin nuorena miehenä, ja sopeutumista oli ollut koko ajan. Hän ikävöi hiukan kotiseutuaan, vaikka hän oli jo alle 20-vuotiaana mennyt Vaasaan opiskelemaan lääketiedettä. Hyvä laulu- ja soittotaito oli kuitenkin vienyt voiton lääkäriopinnoilta, joita oli ollut parisen vuotta.

Johanneksen suvussa oli 1600-luvulta asti ollut aina lukkareita, ehkä kauempaakin. Erityisesti arvostettu oli v. 1658 syntynyt ja 96-vuotiaaksi elänyt Andreas Cahilanus. Andreas oli osannut virrenveisuun, mutta lisäksi hän oli opettanut viitasaarelaisia lukemaan, laskemaan ja kirjoittamaan. Hän oli tietysti painotunut kirkollisiin aineisiin, joita eri seuroissa ja kinkereissä oli siten tenttitty. Johannes ajatteli, että lääkärin ammatti olisi ollut tosi tarpeellinen, koska nykyisessä työssään hän huomasi paljon sairautta. Lisäksi oli paljon uskomuksia sekä vääriä käytäntöjä siitä, miten sairauksia hoidetaan. Hänellä oli ison lääkelaukun lisäksi

iso lukittu arkku, koska lääkkeisiin ei saanut päästä kukaan muu käsiksi.

Erityisesti Johanneksen mieleen oli jäänyt Vaasasta luokkaretki, joka tehtiin laivalla Ouluun. Oulussa oli eräänlaisena päättötötyönä kilpailu uusille lukkareille, jossa vanhemmat laulujen ja virsien osajat arvostelivat nuorten lukkarikandidaattien osaaamista. Johannesta oli jännittänyt mennä laulukilpailuihin, kun juuri lukkariopinnot olivat jääneet lääkäriopintojen varjoon. Laulukilpailu oli kaupungin julkisissa tiloissa, ja Johanneksella oli toisiin nähden iso etu. Hänellä oli lukkarin toimi tullut geeneihin jo suvun kautta ja ollessaan estradilla laulamassa. Hän pääsi virren henkeen mukaan ja veisasi loistavasti kuuluvalla äänellä.

Arvostelijoista muutamat pyyhkivät silmäkulmiaan.

Johannes voitti lukkarikandidaattien veisuukilpailun, ja arvostelijat tulivat kättelemään ja onnittelemaan. Eräs vanhempi arvostelija sanoi: "Sinulla on lahja veisuuseen verissä, siinä on tunnetta ja ihan ilmeinen taiteellinen vaikutelma."

Lopuksi ruokailtiin, ja palkinnoksi Johannes sai hevoskuoromallisen suolaa. Tuo suolakuorma olikin aikamoinen juttu. Johannes tiesi, että sisämaassa se oli arvokasta, mutta miten sen sinne sitten saisikaan vietyä? Lahjan luovuttaja, huolintaliikkeen edustaja, neuvoi: "Ota tästä valmiiksi maksettu kuitti, ja neljän vuoden aikana voit milloin tahansa noutaa suolan hevosella, joka on riski ja hyvä hevonen... työreki korkeilla laidoilla, suolasti painaa nimittäin satoja kiloja. Kuittia vastaan suola luovutetaan kenelle vain, jonka valtuutat lastin hakemaan."

Johannesta hymyilytti. Tuosta palkinnosta koituisi paljon hyviä asioita.

Myöhemmin Johannes oli voittanut Pielaveden Lammassalossa (Kirkkosaari) pidetyn lukkarikatselmuksen, ja yksimielisesti hänet oli valittu Pielaveden seurakunnan veisuunjohtajaksi. Samoihin aikoihin hän oli ihastunut hyvin nuoreen neitoseen Cathariina Saastamoiseen, Jylhän Hemmolan talon tyttäreeseen. Häitä oli juhlistettu pikapuoliin. Uusi kappalainen, Lyra nimeltään, joka oli Pielavedelle tullut miltei samaan aikaan, vihki heidät

Kirkkosaaren kirkossa aviopuolisoiksi. Viitasaarelta ei ollut kovin montaa häävierasta, vain lähimmät omaiset, mutta siihen vaikutti pitkä matka – kuitenkin paikkakuntalaisia oli kirkko lähes täynnä.

Johanneksen mietteet pysähtyivät, kun hän lähellä Säviää huomasi tien poikki kulkevat isot eläimen jäljet. Ne olivat eri kokoisia. Hirviperhe siitä oli kulkenut järvelle päin, koska siellä oli syötävää. Johannes jatkoi matkaa ja huoli, joka miestä painoi, oli semmoinen, että Suomeen sota oli tullut lähes kotiovelle. Iisalmen suunnalle liikkui säännöllistä sotaväkeä tuhansia miehiä, noin 7 000 venäläistä ja yli 1 500 suomalaista. Joukkojen taisteluskosketus oli varma, sillä venäläiset olivat päättäneet vallata Suomen.

Johanneksella ja Katariinalla oli poika, noin kahden kuukauden ikäinen. Niin oli vauva syntynyt pahaan sotiin maailmaan.

Kun Säviän kylältä alkoi kuulua hevosten kavioääniä, korskuntaa ja miesten huutoja, teki Johanneksen mieli kääntyä takaisin. Hän arveli sitten, että mennään kohti, niin sitten näkee, tuleeko ongelmia. Hän aisti, että niitä oli varmasti tulossa muutenkin. Säviälle oli tullut semmoinen kuuden miehen ryhmä sotilaita ja hevosia, ratsukkoja neljä sekä kärrien edessä pari hevosta, parin sotilaan miehitys mukana. Kersantti jutteli kyläläisen kanssa, joka oli muuten Ruotsin armeijan porukkaa. Johannes mietti, että parempi näin, mutta saattoi olla huonostikin, jos kärreihin aletaan haalia taloista viljaa.

Johanneksen tulo huomattiin, ja eräs isäntä huikkasi: ”Tulehan lukkari tänne! On sinulle näillä miehillä töitä.”

Johannes meni miesten luo, jolloin isokokoinen mies tuli vastaan: ”Olen kersantti Calle, ja minulla on teidän kylän sotilaita kaksi kärrissä: toinen melko pahoin haavottunut ja toinen lievemmin. Sotilaat kertoivat, että sinä olet virsimiehiä, mutta oikeasti lääkäri. Onko näin? Nyt tarvitaan sitä lääkäriä... Muuten ei hyvältä näytä miesten kohta.”

Johannes alkoi vastata, mutta kersantti kohotti kättään.

"On vielä... asiaa. Tarvitaan lihaa, leipäviljaa ja vaikka pari miestä mukaan. Löytyykö?"

'Huh, tätä minä pelkäsin', ajatteli Johannes. Sitten hänellä vä- lähti: "Kersantti Calle, eihän meillä ihan kaikkea ole, mutta on minulla antaa lihaa kosolti, jos teissä miehissä on ottajia?"

Calle hiukan loukkaantui: "Ottajiako? Ei me omilta mielellään väkivalloin oteta."

Johannes vastasi: "Kyllä te joudutte ihan väkivaltaisesti otta- maan. Muuten jätte ilman. Teillähän on aseet."

"On aseet, mutta..."

Johannes ei enää kiusannut, vaan sanoi: "Tuossa ihan lähellä järven rannassa on ehkä neljä, viisi hirveä, ottakaa ne. Tehkää miesten kanssa oikea 'sotaharjoitus'."

Miehet pyrähtivät ympärille kuin käskystä, kaikki innoissaan.

"Thanko, ihanko hirviä... kyllä."

Johannes täsmensi kersantti Callelle: "Onko teillä riittävän isoa pyssyä, joka kaataa hirven ja hirviä?"

"Meillä on kaatoaseet kunnossa, mutta neuvotko kohdan ja passipaikat? Miehet käskynjaolle sitten heti, kun olet neuvonut."

Siihen Johannes: "Lähetään!"

Kaikki tulivat perässä, myös hevosmiehet ja kärrit.

Johannes neuvoi ja kertoi oman käsityksen, miten hirviä oli lä- hestyttävä ja otettava tuulen suunta huomioon. Sitten hän sanoi: "Haluan yhden hevosmiehen mukaan ja kärrit haavoittunei- neen. Sillä aikaa, kun te muutatte hirvet lihakuormaksi, minä hoidan haavoittuneet kotonani, ja he jäävät meille toipumaan."

"Te olette tavaton mies", kersantti Calle sanoi, "olet ottanut minulta pois suuren taakan. Ei tarvitse viljaa, eikä taida kyytiin- kään mahtua, jos me oikein hoidetaan hirvenkaato. Mene! Niin, tuo kärrit ja hevoset sitten... Niitä tarvitaan."

"Tulee."

Ja Johannes oli jo menossa.

Kersantti teki 'sotasuunnitelman' ja mietti, mikä olisi paras mies kaatohommaan, kun pitkä korpraali tuli ja kertoi: "Minulla on paras kivääri, ja ruuti on kuivaa. Kuitenkin jos ampuu kruu- nupäättä: Mikään meidän ase ei läpäse lavan kohdan luuta, vaan

on ammuttava kaulaan, mutta likelle etulapaa. Sitten venäläisissä sotasaalisaseissa on pistimet, joita voi käyttää, mutta tulee varoa, ettei hirvi tule päälle.”

”Hyvä!” Calle sanoi. ”Korpraali, sinä johdat miehiä ja annat neuvot, tavoitteena kaksi hirveä – kruunupää ja iso vasa.”

Miehet lähtivät hiipimään hirviä kohti, ja kersantti Calle alkoi tehdä isoa nuotiota.

Puolen tunnin päästä paukahti neljä kertaa, ja kohta tuli Callen lähetti kertomaan: ”Miehet nylkevät kahta hirveä. Tarvitaan kohta kärryt, joihin lihat lastataan.”

”Miten onnistui kaato?” Calle kysyi.

”Kruunupää, iso, juoksi puoli kilometriä ennen kuin kaatui, oli luoti mennyt isolta lihakselta lavan etupuolelta. Pienempi hirvi putosi heti, miehet tähtäsivät päähän.”

Calle oli tyytyväinen: ”Tämä hyvä asia. Mene heti hakemaan kärryt, ja sano virsimiehelle, että saa kärryssä olevat aseet – kaikki ylimääräiset ja luodit sekä ruudin. En muistanut sanoa itse siinä tohinassa. Kerro, että siinä on yksi hauliase mukana – se, jossa on uusi lukkokäytäntö ja on raskain ase. Muuta ei tarvitse sanoa. Siinä on mies, joka oivaltaa asiat kyllä itse. Tämäkin hirvenkaato esti meitä menemästä navettoihin lihanhankintaan.”

Lähetti lähti.

Miehet kärryineen tulivat takaisin, ja sotilas kertoi huolestuneena: ”Lukkari otti aseet ja ampumatarvikkeet, kaikki viisi asetta, myös sen uuden haulipyssyn, mutta antoi kaksikymmentä leipää sekä suolaa melkein täyden sangollisen.”

”Sait suolaa”, Calle vastasi, ”no olipa hieno juttu! Nyt hirvenlihat kestää parikin viikkoa, vaikka on kesän loppua. Ja leivät on sitä ’taivaan mannaa’ meille itselle, kun on syöty viikkoja lantusoppaa, joskus hyvinkin vähin lantuin. Onhan se veisuumies järkevä. Mitenkä haavoittuneet?”

”Lukkari kaivoi luodin toisen reidestä ja puhdisti mädän pois, laittoi salavaa ja kääreen. Niin, ensin antoi kunnon rommi-ryypyt, melkein puolipulloa kummallekin. Toisen miehen

olkapäähaavan puhdisti, ja siihen se kaveri nukahti, kun alkoi sitoa. Oli nopea... hän oli oikeesti puukkolääkäri. Miten semmoinen täällä korvessa... ja vielä puhutaan veisuunjohtajasta.”

Siihen Calle vastasi: ”Ne aseet hän sai ottaa. Everstin kanssa sovittiin, että kylissä on hyvä olla aseita. Nyt on monenlaista rosvoa liikkeellä. Sinulle hevossotamies kiitokset, että ymmärsit olla estämättä. Se mies osaa niille oikean käytön. Aseet on oikeissa käsissä, ja nyt lähetään hakemaan hirvenlihoja. Joka mies saa nuotiolla paistaa hirvenlihaa.”

Kersantti Callen miehet olivat hyvin tyytyväisiä, kun söivät ruisleipää hirvenlihan kanssa, sitten nukahtivat nuotion loimussa. Aamulla hyvissä ajoin sotilasosasto Calle lähti ajamaan Iisalmen suuntaan.

Catharina (Katariina) pelästy, kun tuntematon hevoscärry ajoi pihaan. Hänellä oli sama huoli kuin Johanneksellakin, pieni vauva ja epävarmat ajat – sotatila koko Suomessa.

Katariina oli mennyt hyvin nuorena avioliittoon, ja ensimmäinen vauva syntyi 31.01.1807. Kuitenkin Andreksi nimetty poikavauva ei elänyt kuin kaksi viikkoa. Vaikka isä-Johannes olikin lähes lääkäri, ei onnistunut isä omaa poikaansa hoitamaan niin, että elämä olisi voittanut.

Katariina tyyntyi, kun huomasi, että Johannes olikin kärrymiehen mukana. Sitten miehet raahasivat kaksi miestä tupaan, ja enempiä arvelematta Johannes haki lääkelaukkunsa ja alkoi tutkia miesten kuntoa. Katariinalle Johannes sanoi: ”Toin kaksi Ruotsi-Suomen armeijan soturia, kovasti hoidon tarpeessa, toinen vakavasti haavottunut. Laita kärrykuskille vähän jotain syötävää.”

Johannes riipi vaatteet haavoittuneilta ja alkoi tutkia haavoja. Toisella oli luoti edelleen reiden sisällä, ja se oli otettava heti pois. Toisella oli olkapäässä haava jonkin verran tulehtunut. Molemille hän antoi pitkän ryypyn rommia ja aloitti luodin poiston. Se olisi kivulias. Kuitenkin, kun hän tutki tarkemmin, luoti nökötti miltei ihon alla toisella puolen reittä. Vain viilto ja luoti tiipahti lattialle. Ei tarvinnut muuta kuin haavan puhdistus ja side. Toiselle miehelle samalla tavalla haavan puhdistus ja side.

Potilaat eivät kuin hiukan ähkivät ja sitten molemmat nukah-
tivat.

Johannes meni itsekin pöytään syömään ja jutteli kärrymie-
helle: "Parempi näin, kun olette omia sotilaita. Venäläiset eivät
olisi olleet niin mieluisia vieraita. Otan teiltä nuo ylimääräiset
aseet, ruudin sekä luodit. Tiedä, vaikka tulee rosvoja tai viholli-
sia. Jos ei tulekaan, käytetään aseita hirvien ja muun riistan
pyyntiin."

"Minut ehkä teloitetaan, jos annan aseet."

"Ei sinua teloteta, vaan saat kunniamaininnan, jos luovutat so-
tasaalisaseet. Kersantti Calle on varmaan ajatellut kylien puolus-
tamista. Jospa Katariina tuot niitä mainioita ruisleipiä ja jonkun-
moisen sangollisen suolaa? Niitä siellä sotilaat tarvitsee enem-
män kuin ylimääräistä painolastia."

"No, sitten minä saatankin selvitä hengissä", sotilas vastasi ja
hiukan hymyili muistaen, minkä vaikutuksen ruisleivät soti-
laissa tekisivät.

Johannes tiesi, että leipää ne tulisivat jostain ottamaan, jos ei
laittaisi niitä mukaan: "Mene", Johannes sanoi sotilaille, ja kohta
kolisi kärkyt pois pihasta.

Katariina oli yhtenä kysymysmerkinä: "Mitenkä sinä olet
tuommoiseen seikkailuun joutunut, että tuot kaksi haavoittu-
nutta ja halusit vielä aseita meille?"

"No, eihän tässä osaa muuta sanoo kuin piti elää tilanteen mu-
kaan", Johannes vastasi, "meinasivat armeijan miehet tulla hake-
maan lehmiä navetasta ja viljaa aitasta. Siellä on tuhansia miehiä
muonitettavana, onneksi eivät olleet vihollisia. Sanoin kersantti
Callelle, että minä hoidan nuo miehet, ja ohjasin ne sitten otta-
maan hirvikarjasta lihaa, kun oli menneet tuonne järven puolelle
tänä aamuna."

Katariina oli tyytyväinen: "Oli ihan oikein, etteivät tulleet
tänne hakemaan enempää muonaa. Olis pian navetta tyhjä, ja
mistä sitä sitten maitoa vauvallekin. Ymmärrän, miten neuvokas
olet. Se on sinun luonteen vahvuus. Äitini Reeta ja isäni Taneli jo
pyörivät myös huolissaan."

"Pitää tutkia noita sotapoikia paremmin, kun heräävät. Jonkin verran oli jo tulehdus päässyt alulle", Johannes vastasi.

"Entäs nuo aseet?"

"Minun on ne tarkistettava ja mietittävä tarkkaan niiden kohta. Luulenpa, että ainakin yksi isoin ase otetaan hirvien ampumista varten omaan käyttöön. Yksi pienempi pyssy pienriistalle... mietin tarkkaan kolmen muun aseeseen kohtaa."

Johanneksen mieleen tuli Oulussa virrenveisuukisan palkinto 'hevoskuorma suolaa'. Hän oli pohtinut, miten saisi sen suolan haettua. Sitten hän oli kirjoittanut huolintafirman konttoriin ja kysynyt, mitä tavaraa he ostaisivat, jos hevoskuormassa menokyydissä veisi tavaraa. Sieltä tulikin vastaus: "Voita ja erilaisia nahkoja, ihan parkitsemattomiakin, voita ei tarvitse suolata."

Hinnat olivat selkeästi eriteltynä.

Sitten Johannes mietti, kenet pyytäisi hakemaan suolan ja vieämään tavarat. Hän arveli asiasta appiukolleen Tanelille ja tämä innostui vallan suuresti.

"Meillä on hyvä hevonen ja reki ihan passeli. Minä lähdän hakemaan, ja muita kavereita ei tarvita."

Taneli lähti ja toi neljän viikon päästä ison kuorman suolaa ja melkoisen tukon rahaa, niin paljon, ettei milloinkaan ollut ennen nähnyt: "Tehdäänkö tili, että miten tämä nyt hoidetaan? Suolat on tietysti sinun, Johannes, mutta osa näistä nahkoista, joista tuli rahaa, on naapurienkin vuotia."

"Suola on yhteistä", Johannes vastasi, "ja siitä on antaa naapureillekin, eikä peritä heiltä muuta kuin hiukan rahtia. Ja rahat voit jakaa juuri niin kuin haluat. Katsot vain, että itse saat kunnon palkan ja anopillekin korvausta miehen poissaolosta."

Tanelia ihan nauratti.

"Tuo on Johannes miehen puhetta, kyllä tästä tulee oikeaa rahaa sinullekin, mutta hoidetaan naapurit ensin päältä."

Johanneksen vaikutus alettiin tuntea kylällä jo laajemminkin, ja häntä arvostettiin neuvokkaana miehenä.

Tilanne kehittyi kersantti Callen kohtaamisen jälkeen. Aseet, jotka Johannes oli ottanut, mietityttivät. Hän oli varma, että

kersantti oli tiennyt aseiden kohtalosta. Katseet, jonka he olivat lähtiessä vaihtaneet, kertoi molemmille, mistä on kysymys. Calle ei voinut miesten kuullen luovuttaa aseita, ja hän oli saanut määräyksen harkintansa mukaan auttaa kyliä puolustamisessa, jos rosvoja ilmestyisi. Vaara oli siinä, että vihollinen voisi tuhota koko kylän, jos löytäisi hallusta aseita. Calle luotti Johannekseen, että tämä ymmärtää tilanteen vakavuuden. Toinen asia oli se, että eihän esimerkiksi isoa riistaa saanut leivän jatkeeksi kuin kunnon aseilla. Johannes päätti appiukkonsa kanssa selvittää aseiden kohtalon ja sanoi Tanelille (Daniel): "Otappa nuo aseet ja tutki, mitä niillä voi tehdä, ettei tulevaisuudessa telota niillä itseämme."

Tanelille tehtävä oli mieleinen, ja erityisesti häntä kiinnosti iso pyssy, jossa oli erikoinen lukko: vivusta ase katkesi, ja ihmeekseen hän huomasi panoksen piipussa. Hän meni ulos ja sai piipun suoraksi. Kuului pikku naksaus vain, sitten hän tähtäsi tarkasti harakkaa, vaikka tiesi, ettei osuisi. Veto liipaisimesta miltei kaatoi miehen, ja harakka tipahti alas. Taneli mietti: "Tämän minä haluan" ja meni liiteriin tutkimaan tarkemmin aseiden rakennetta. Hän tutki sitä pitkään. Hylsy oli pahvitötterö eli ensimmäisiä haulikoita oli tuo metsästysase. Taneli mietti, että mitenkähän saisi sen omaan käyttöönsä, panoksia kun oli melko iso öljykannainen repullinen.

Johannes mietti, minne appi olikaan jäänyt, vai oliko tämä telonut itsensä? Johannes lähti etsimään ja löysi Tanelin liiteristä, joka sanoi heti: "Pidä ja tutki muut aseet, mutta minä haluan tämän."

Johannes huomasi innostuksen ja oli heti myötäelämässä.

"Ajattelinkin, että se yksi iso ja painava erikoisen näköinen pyssy olisi sinulle hyvä metsästysase. Minä tutkin nuo toiset pyssyt, jos vaikka veisin yhden sepälle, ja ottaiskohan yhden tuo kappalainen Lyra. Henriikki sen varalta saisi viedä Lammassalon (Kirkkosaari) pappilaansa."

"Kuulinko oikein, että nimeäni mainittiin?"

Kappalainen seisoi liiterin ovella sangollinen valkoisia, melkein kuin omenoita mukanaan.

Johannes kävi selittämään kappalaiselle: "Saatiin sotilailta muutamia aseita, ja ajateltiin apen kanssa, että kirkonmies tarvii yhden pyssyn ja panokset. Sinä hallitset aseet?"

"Kyllähän minä voin ottaa näin ison sodan aikana, nyt kohta lähiaikoina paukkuu aseet. Lohtajan aselepo on vielä voimassa, mutta veikkaan yhteenoton tapahtuvan ruhtinas Dolgorukin toimesta Iisalmella. Sandels kyllä katsoo mieleisensä tappelupai-kan."

Lyra vielä jatkoi: "Toin teille sankollisen perunoita. Hyvin kasvoi tänä kesänä. Veteen vain kiehumaan, ja sitten ne on puolen tiiman jälkeen valmiita syötäväksi."

"Miten niitä syödään?" Johannes kysyi. "Tarkoitan, minkä kanssa?"

"Teillä on suolakalaa aina sen kanssa ja ruisleipää, muuta ei tarvitakaan. Varasin teille ensi kesäksi siemenperunat, kun vähän katotte multavaa pellonpäättä, johon istutetaan", Lyra vastasi.

Siihen aikaan syötiin nauriita ja lanttujakin, kaskimailla ja myös viljelymailla, mutta perunaa pidettiin outona tulokkaana. Kirkonmiehet olivat joissakin seurakunnissa alkaneet puhua perunan puolesta. Osaltaan hiukan nihkeään suhtautumiseen oli vaikuttanut, kun oli käsitetty, että varsissa olevat moskulat on syötävää, mutta ne varret olivat myrkyllisiä ja aiheuttivat vatsanväänteitä.

"Oletko kuullut Henrikki Sandelsin ja Dolgorukin liikkeistä armeijoiheen?" kysyi Johannes.

"Kyllä olen kuullut. Sandels ei enää vetäydy venäläisten tieltä vaan on asettunut Koljonvirralle hyviin asemiin. Varmaan liki 1 500 miestä odottaa, mitä venäläiset tekee? Heitä on noin neljä kertaa enemmän. Venäläisten johtaja on sanonut, että pelkää enemmän Nurmeksen sissijohtajaa Tiaista kuin ruotsalaiskendraali Sandelsia, mutta asia voisi ottelun jälkeen ehkä olla toinen. Nyt aselepo jatkuu vielä, mutta 26.10.1808 sitten alkaa ottelu Suomesta."

Kappalainen jatkoi: "Tämä vihollisen tulo Suomen maahan on meille kova ja ongelmallinen ja pääarmeijan perääntyminen

Lukkari Johanin perintö palaa viisi sukupolvea taaksepäin lukkari Johanin ja hänen perheensä elämänvaiheisiin Pielavedellä. Kirja kertoo Kahelinien suvun lukkari Johanin sukuhaarasta 1700-luvulta aina 1800-luvun lopulle asti.

Romaani perustuu todellisiin henkilöihahmoihin. Se on kiehtova ajankuvaus suvun vaiheista, yhdistettynä tuon ajan historiallisiin tapahtumiin.

Vilho Kahelin syntyi Pielavedellä joulukuussa v. 1945 pientilallisen maanviljelijäperheen toisena lapsena. Aikuistuttuaan hän muutti Lappeenrantaan ja toimi siellä autohuoltamon esimiehenä. Sen jälkeen hän teki yli 30 vuoden työuran vakuutuslalla. Hän jäi eläkkeelle 61-vuotiaana toimittuaan viimeiset vuodet Tapiola-Yhtiöiden säästö- ja sijoituspalvelujen myyntijohtajana Savo-Karjala -alueella.

